

‘Julie zullen mijn getuigen zijn’

Liturgie- en
preeksuggesties

Missiezondag
23 oktober 2022

Missiezondag

23 oktober 2022

‘Jullie zullen mijn getuigen zijn’

De kerk in Kibera, Nairobi

Inleiding

In deze brochure vindt u suggesties voor een viering in het weekeinde van Missiezondag 23 oktober. De achtergrondinformatie over Kibera kunt u gebruiken bij de overweging. Verder vindt u hier gebeden voor in de viering. Deze brochure is ook te downloaden van onze website, in een pdf-bestand. Als u de brochure in een word-bestand wilt hebben, kunt u een e-mail sturen aan: missio@missio.nl

Missio en Missiezondag

Missio is het katholieke solidariteitsfonds van de wereldkerk. Missio Nederland is onderdeel van de internationale Pauselijke Missiewerken en draagt bij aan de verkondiging van het evangelie, de pastorale zorg in de armste geloofsgemeenschappen, de opvang en scholing van kwetsbare kinderen en de opleiding van priesters, diakens en catechisten. De jaarlijkse collecte op Missiezondag dient niet verward te worden met andere missionaire projecten. Het centrale solidariteitsfonds van Missio ondersteunt ook die bisdommen en parochies die geen directe verbinding hebben met geldgevers. Missiezondag is vooral het feest van de solidariteit. We vieren dat we deel zijn van een wereldwijde gemeenschap van mensen die verantwoordelijkheid voor elkaar neemt. Die verantwoordelijkheid wordt concreet in de wereldwijde collecte, die Missiezondag tot de grootste solidariteitsactie van de katholieken maakt.

Achtergrondinformatie

Kibera, Nairobi

De grootste sloppenwijk van Nairobi heet Kibera, Kiswahili voor jungle. Op slechts zes procent van de oppervlakte van de metropool Nairobi leeft zo'n 60 procent van de stadsbevolking. Dagelijks stromen mensen vanuit het omliggende gebied de stad binnen in de hoop op werk en een betere toekomst. Naar schatting een half miljoen mensen woont hier dicht opeen gepakt. Slechts een vijfde deel van de huizen heeft stroom; drinkwater moet bij waterstations gehaald worden. Hygiëne is een groot probleem. De ellende en uitzichtloosheid in de slum zijn echter slechts een kant van de medaille. Er is nog een andere kant: saamhorigheid, elkaar helpen waar het nodig is.

“Kibera is mijn thuis”

Dat zijn de woorden van Linet Mboya, een alleenstaande moeder van drie kinderen. Naast de zorg voor haar eigen kinderen heeft Linet ook de zorg op zich genomen voor zes straatkinderen. Dat begon ooit met een dertienjarige jongen die haar naar huis volgde en niet meer weg wilde gaan. Linet leeft van losse baantjes, zoals poetsvrouw, wasvrouw, receptioniste. Elke dag ziet ze kinderen aan de rand van de straat. Velen zijn blootsvoets en hebben al dagen niet gegeten. Linet: “Ik vraag me altijd af wat er van de kinderen terecht zou komen, als ik hen met het weinige dat ik heb, niet kan helpen.”

Vriendschappen

Een andere bewoonster van Kibera is zuster Mary Wambui, die wanneer ze maar tijd heeft de mensen in haar wijk bezoekt. Ze noemt het “befriending people”, vriendschappen sluiten. Zuster Mary heeft inmiddels een groot netwerk opgebouwd van mensen en organisaties met wie ze samen werkt. Zoals met pastoor Firmin Koffi die de gemeenschap van de Yarumal-missionarissen leidt en ook in Kibera woont.

Er zijn meerdere kleine christelijke gemeenschappen in de wijk waar mensen samen komen om te bidden en elkaar met praktische zaken te helpen. Zuster Mary heeft tevens microkredietgroepen opgericht waardoor vrouwen een klein zelfstandig inkomen kunnen verwerven.

Bij de evangelielezing van de zondag

Farizeeën hebben in ons taalgebruik geen al te goede naam. Zo ook de Farizeeër in het evangelie van vandaag. Maar toch. IJverig is hij wel. Hij schenkt een tiende van al zijn inkomsten en hij vast tweemaal per week. Hij doet meer dan de wet voorschrijft en geeft ook nog eens veel geld weg. Hij wil niet oppervlakkig leven zoals zoveel mensen doen. De Farizeeër is een overijverige gelovige en dat mogen anderen weten ook.

De tollenaar weet dat hij ernstig in gebreke is gebleven. Zijn leven is een puinhoop, collaboratie met de bezetter en afpersing via tolgelden. Hij erkent zijn zondige leven, hij praat het niet goed. Hij keert zich in deemoed tot God. Hij weet: alles is ons gegeven. In vertrouwen op God komt hij naar de tempel en bidt: God, wees mij zondaar genadig.

In de gelijkenis die Jezus vertelt gaat het niet zozeer om twee categorieën van mensen, maar om twee levenshoudingen die in een en dezelfde mens zijn terug te vinden. Ook wij zullen trekken en kenmerken van beide in ons hebben. We staan op onze kennis en kunde, we kijken neer op eenvoudige mensen of we zijn roomser dan de paus. We voelen ons superieur ten opzichte van andere volken en zelfs wanneer wij geld schenken willen wij controle houden over de bestedingen, want wij weten het immers het beste. Zelfverheffing en eigenwaan zijn ons niet vreemd.

Daarom is het goed onze blik te verwijderen op Missiezondag. Naar alle christenen in de wereld die veel goeds doen. Christenen uit de armere kerken die hun missie uitvoeren. Allemaal in het besef dat wij ons niet op de borst hoeven te kloppen bij het goede dat we doen. Immers, alle goeds is een gave van God. God, die barmhartig en goed is.

Enkele gedachten over geld geven

Het heersende beeld bij veel mensen als ze aan Missiezondag denken, is dat van geld inzamelen voor arme landen. Misschien spelen ook herinneringen aan vroeger nog wel mee. Herinneringen aan een pater uit de missie die kwam bedelen om geld voor de arme mensen.

Het blijft een wat ongemakkelijk gespreksonderwerp: geld. Het evangelie is een keuze voor de armen. Betekent dat dan tegelijk een neerkijken op de rijken?

Wat is onze eigen verhouding tot geld? Henri Nouwen¹ zegt behartigenswaardige zaken over geld, geloof, kerk en geld werven en geven voor het goede doel. Geld en macht gaan samen. Waarom geef je geld? Je kunt geld geven om mensen en zaken te beheersen en te bepalen hoe het geld besteed moet worden. Geef je ooit eenvoudigweg geld aan anderen die het vervolgens mogen besteden naar eigen goeddunken? Het staat buiten kijf dat er transparantie moet zijn en dat er verantwoording wordt afgelegd over het ontvangen geld. Het geld moet besteed worden aan het doel waarvoor het is ingezameld. Tegenwoordig ben je soms zelfs in de gelegenheid projecten te bezoeken waaraan je geld hebt gedoneerd. Maar we moeten niet doorschieten in controle. Mensen van de projecten zien dan de zoveelste westerse delegatie van donateurs komen en weten inmiddels dan ook wel wat men wil zien en horen.

Geven, geld geven heeft ook iets van de controle loslaten. Met vertrouwen dat de ontvanger het in alle vrijheid goed zal besteden. En 'goed' zoals de ontvanger dat in zijn situatie interpreteert. Zoals iemand eens zei: "Als je nooit belazerd wilt worden, zul je nooit geld geven." Het blijft bij alle controles en verantwoording afleggen toch altijd mensenwerk.

Volgens Nouwen is geld inzamelen geen bedelen. Geld inzamelen en geld geven is een heel concrete manier om het koninkrijk van God naderbij te brengen. Het scheidt gemeenschap. Wanneer je geld inzamelt, fondsen werft dan nodig je mensen uit om te delen in jouw visie.

¹Henri J.M. Nouwen, *The spirituality of fund-raising*. Uitgave van de Henri Nouwen Society, 2004.

Op Missiezondag zamelt Missio juist daarom geld in: om gemeenschap te scheppen. Om ons te realiseren dat we een wereldkerk zijn. Missio nodigt uit om te delen in haar visie: "In de voetsporen van Jezus de ander tegemoet gaan en samen zoeken naar wegen om Gods rijk van gerechtigheid, vrede en welzijn te bespoedigen."

Campagne

Missio voert de campagne voor Wereldmissiemaand dit jaar onder de titel 'Jullie zullen mijn getuigen zijn'. Het is een citaat uit het boek Handelingen en het thema van de Boodschap voor Missiezondag van paus Franciscus. Elke christen is geroepen om te getuigen van Christus, aldus de paus. Deze oproep geldt voor de gelovigen in Kibera, in Nederland en wereldwijd.

Meer informatie kunt u vinden op www.missio.nl

**Uw geloof
heeft u gered.**

Elementen voor een viering

Openingswoord

Het is vandaag Missiezondag en op alle continenten vieren katholieke gelovigen hun wereldomvattende gemeenschap in gebed en solidariteit. Dit jaar besteden we aandacht aan Kibera, de grootste sloppenwijk in Nairobi, de hoofdstad van Kenia. We doen dat met het thema van de Wereldmissiemaand uit het boek Handelingen: 'Jullie zullen mijn getuigen zijn'. Elke christen is geroepen om te getuigen van Christus, aldus paus Franciscus. Deze oproep geldt voor de gelovigen in Kibera, in Nederland en wereldwijd.

Openingsgebed

Goede God,
Maak ons opmerkzaam voor de nood
van de mensen in Kibera en overal
waar we verdriet en lijden ontmoeten.
Open onze oren en onze harten voor degenen
die lijden onder geweld en bedreiging,
onder armoede en discriminatie.
Maak ons ook ontvankelijk voor
de verhalen van hoop
die vertellen van toewijding en goedheid,
van de moed om te dienen
en de gave om lief te hebben.
Schenk ons uw boodschap van hoop,
uw woord van bevrijding.
Dat vragen wij U
door Jezus Christus, onze Heer. Amen.

Lezingen

Jezus Sirach 35,12-14 en 16-18

2 Timoteüs 4,6-8 en 16-18

Lucas 18,9-14

Vorbeden

Wij bidden voor de vrouwen en mannen,
die in Kibera en wereldwijd
de Blijde Boodschap naar anderen brengen.

Wij bidden om moed,
om naar de randen te gaan.

Wij bidden voor alle leken,
vooral de vrouwen in de kerk.

Wij bidden om moed,
om op te komen
voor een gelijkwaardige deelname
in kerk en samenleving.

Wij bidden voor de gezinnen,
die door ziekte, oorlog en inkomensverlies
in nood zijn geraakt.

Wij bidden om moed,
om onze eigendommen
met hen te delen.

Wij bidden voor onze geloofsgemeenschappen,
die in moeilijke tijden
hun richting dreigen te verliezen.

Wij bidden om moed,
om op uw woord te vertrouwen.

Goede God, Schepper van de wereld,
Wij leggen U onze zorgen en onze hoop voor.
Help ons te groeien tot
een wereldwijde geloofsgemeenschap
van eenheid en verscheidenheid.
Dat vragen wij U door
Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Aankondiging van de collecte

De collecte van Missiezondag is onderdeel van de solidariteitsactie in alle ongeveer 3.000 bisdommen over de hele wereld. Op alle continenten volgen de gelovigen de oproep van paus Franciscus om kerkelijke hulpprojecten in de armste landen van de wereld, zoals bijvoorbeeld in Kibera, te ondersteunen. Stelt u zich eens voor: als slechts tien procent van alle katholieke gelovigen daaraan meedoet, dan betekent dit dat over de hele wereld meer dan 120 miljoen mensen meedoen. Wij nodigen u uit, vandaag deel te nemen aan deze solidariteitsactie met uw bijdrage. Samen kunnen we veel tot stand brengen. Hartelijk dank.

Tip: Als u op de Wereldmissiedag van de kinderen (weekend van 1 en 2 oktober) de spaarzakjes uitgedeeld hebt, kunt u ze nu laten inzamelen door de kinderen.

Slotgebed

Goede God,
Leid ons naar de verten,
naar de verscheidenheid van mensen en culturen.
Laat U zien in hun tradities,
liederen, dansen en verhalen.
Wees bij ons als we elkaar ontmoeten.
Wees bij ons als we met elkaar spreken
over vreugde en verdriet,
geloof en twijfel, over U.
Leid ons naar de verten, God,
en daar aan voorbij.
Amen.

Zegenbede

Goede God,
laat ons nu gesterkt door deze viering
uiteen gaan en vol levensvreugde
de taken die U ons heeft toebedacht vervullen.

Laat ons nooit die mensen vergeten,
die lijden onder grote armoede en ongerechtigheid,
zoals ook veel mensen in Kibera.
Mogen onze gebeden en gaven van vandaag
bijdragen aan een verbetering van hun leven.

God zegene en behoede u op al uw wegen.
In naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.
Amen.

Gebeden en teksten ter bezinning

Goede God,
overall roept u ons tot navolging van Jezus,
in Kibera, in Nederland en op de hele wereld.
U vertrouwt ons toe
om naar anderen te brengen
wat we meedragen in ons hart.
Dat vervult ons met dankbaarheid en vreugde.

Schenk ons een wakker oor, dat uw roep herkent.
Geef ons vertrouwen, dat we op weg durven gaan,
in vertrouwen en liefde.
Geef ons uithoudingsvermogen,
zodat ons werk vruchten draagt
en tot bron van zegen wordt.

Bescherm en begeleid ons op onze wegen,
in Kibera, in Nederland en op de hele wereld,
zodat we gezamenlijk
met onze zusters en broeders
uw getuigen zijn.
Amen.

Missie is

Missie is
zo overtuigd zijn van
je geloof dat de wereld
het mag weten.

Vroeger veraf
nu ver en dichtbij
vroeger voor idealisten
nu voor jou en mij.

Missie is een opdracht
voor ieder van ons
want waar je ook woont of werkt
je kan hoe dan ook
door je manier van leven
laten zien dat je het voor mensen opneemt.

Je kan door je manier van
het opnemen voor mensen
laten zien dat je jou hiervoor
door zijn levensverhaal laat leiden.

Je kan door je manier van
omgaan met zijn levensverhaal
laten zien dat je hiervan
gelukkig kunt leven
laten zien dat je
dit met iedereen wilt delen.

Zo wordt missie
het geluk van alle mensen
waar ook ter wereld.

Antoon Vandeputte, uit 'Spreek, ik luister', Missio België.

Zegen de vrouwen van Afrika

God, zegen de vrouwen van Afrika,
die werken op het veld,
die hun kudden hoeden
met hun kinderen op de rug.

Zegen de vrouwen van Afrika, God,
die van de vroege ochtend
tot de late avond
langs de straat en op de markt
hun koopwaar verhandelen.

Zegen de vrouwen van Afrika, God,
die hun kinderen opvoeden
en grootbrengen
en die horen moeten
dat velen aan aids zullen sterven.

Zegen de vrouwen van Afrika, God,
onze dokters en advocaten
onze professoren en pastores
die uw volk dienen.
Zegen hen met volle hand.

Cheryl Dibeela, Botswana, uit: 'Samen inzetten op de toekomst', Missio België

Gebed voor Afrika

Heer Jezus Christus,
Gij die tot de apostelen sprak:
'Vrede laat ik u, mijn vrede geef ik u.'
Schenk ons de moed
diegenen die geweld uitoefenen
aan te spreken en hun houding te veranderen.
Help ons,
ons hele leven, denken en doen
in dienst van de vrede te stellen.
Wij bidden voor een nieuw Afrika,
waar geen angst meer heerst,
waar geen gewelddaden meer plaatsvinden
en waar eigenbelang mensen er niet toe verleidt
anderen onrecht aan te doen.
Uw rijk kome
voor de volkeren van alle
Afrikaanse talen en stammen,
uw rijk van gerechtigheid, vrede en liefde.
Moge er vrede heersen in Afrika.
Moge er vrede heersen op de hele wereld.
Amen.

Gebed uit Tanzania

Barmhartige God

Barmhartige God,

Uw erbarmen herkennen wij
in de hoop van degenen die lijden,
in de kracht van de armen
die op U vertrouwen,
in de onbaatzuchtige inzet van de velen,
die getuigen van uw barmhartigheid.

Uw erbarmen willen wij prijzen,
van uw goedheid vertellen,
doorgeven wat U belooft:
allen die hun hart openen voor de armen,
zullen de gave van
uw barmhartigheid ontvangen.

DE 7 SPEERPUNTEN VAN MISSIO

1. Kind in nood

2. Scholing

3. Pastorale vorming

4. Parochievrijwilligers
helpen

5. Parochiegemeenschap
opbouwen

6. Hun kerk steunen

7. Onze kerk
inspireren

missio

MISSIO, Emmaplein 19 D, 5211 VZ
's-Hertogenbosch | 070 – 304 74 44
missio@missio.nl | www.missio.nl
www.missiokids.nl
Iban: NL65 INGB 0000 0015 66
Missio Wereldmissiemaand

WERELD MISSIE MAAND

oktober 2022

missio.nl